

Στο κόκκινο ο κίνδυνος για μεγάλες πλημμύρες

Αντίστροφα μετρά ο χρόνος μέχρι την επόμενη μεγάλη πλημμύρα, καθώς τα φράγματα που συγκρατούν τη ροή των ποταμών από τις κατοικημένες περιοχές, είναι σχεδόν γεμάτα. Τον κώδωνα του κινδύνου κρούει ο πρόεδρος του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, με τον φόβο ότι αναμένονται μεγάλα προβλήματα. Σε αρκετές τρικλοποδιές προς τα αντιπλημμυρικά έργα αναφέρθηκε ο δήμαρχος Λευκωσίας, ενώ ο δήμαρχος Λεμεσού μίλησε για δεκάδες έργα που βρίσκονται σε τροχιά υλοποίησης.

>>17-18

- Ειδικά φέτος πρέπει να καθαρίσουμε τους ποταμούς και να διασφαλίσουμε την ελεύθερη ροή του νερού
- Ανεπαρκείς υποδομές και απουσία συντήρησης στις αιτίες των πλημμυρών
- «Έλλειψη πόρων και εξαντλητική γραφειοκρατία», αναφέρει ο Ίωρκάτζης
- Πάγωσαν με την κρίση τα αντιπλημμυρικά έργα στη Λεμεσό

Στη φωτογραφία, το ξωκλήσι των 13 Οσιομαρτύρων της Μονής Καντάρας, απέναντι από τον Ερυθρό Σταυρό, στη Λευκωσία. Η φωτογραφία λήφθηκε την Παρασκευή, αρκετές μέρες μετά από τις τελευταίες πλημμύρες.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Κυρ, 03 Νοέμβριος 2019, p.1

Αποδελτίωση:03/11/2019

Κρούουν τον κώδωνα για πλημμύρες

Ενισχυμένος φέτος ο κίνδυνος – Ετοιμάζουν έργα αντιμετώπισης και αναχαίτισης οι δήμοι

Της Δέσποινας Ψύλλου

Αυξημένος είναι φέτος ο κίνδυνος μεγάλων πλημμυρών από τις βροχοπτώσεις του χειμώνα, καθώς ήδη από πέρσι τα φράγματα που συγκρατούν τους ποταμούς παρουσιάζουν μεγάλη πληρότητα. Τον κώδωνα του κινδύνου έκρουσε ο πρόεδρος του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), Στέλιος Αχινιώτης, ο οποίος μιλώντας στον «Φ» υπογράμμισε ότι θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι για μεγάλα προβλήματα.

ΕΤΕΚ: «Θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι για μεγάλα προβλήματα»

των αποχετευτικών συστημάτων.

Ειδικότερα, ο Στέλιος Αχινιώτης τόνισε ότι οι ποταμοί αναμένεται να κατέβουν προς τις αστικές περιοχές καθώς τα φράγματα είναι γεμάτα. «Πρέπει να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε προβλήματα πλημμύρας. Να φροντίσουμε να καθαρίσουμε τους ποταμούς και να διασφαλίσουμε την ελεύθερη ροή του νερού. Ειδικά φέτος! Αν δεν λάβουμε τα μέτρα μας θα έχουμε θέματα». Είπε ακόμη ότι η ευθύνη δεν περιορίζεται μόνο στις αρμόδιες Αρχές, αλλά αφορά και κάθε πολίτη, ιδίως για τα άχρηστα αντικείμενα και για τα σκουπίδια που πετά.

Όπως εξήγησε ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ, υπάρχουν αρκετοί λόγοι που παρουσιάζονται προβλήματα πλημμύρας μέσα σε αστικές περιοχές. «Ένας λόγος είναι οι ελλιπείς υποδομές ή οι υποδομές που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στην ελεύθερη διαχείριση των νερών της βροχής. Για παράδειγμα, στη Λευκωσία στο σημείο που ενώνεται ο ποταμός Πεδιαίος με την οδό Δημοσθένη Σεβέρη, ο

δρόμος δεν έχει ένα ικανοποιητικό γεφύρι. Είναι τοποθετημένοι αγωγοί μικρής δυναμικότητας που μπορούν να εξυπηρετήσουν μόνο μικρές ροές του ποταμού. Σε κάθε άλλη περίπτωση υπερχειλίζει. Εκεί είναι οφθαλμοφανές ότι πρέπει να γίνει ένα ικανοποιητικό γεφύρι. Ένα μεγαλύτερο τεχνικό έργο. Να

φύγουν οι οχετοί από κάτω και να υπάρξει ελεύθερη επιφάνεια για να τρέξει ο ποταμός», είπε και πρόσθεσε: «Ως ελλιπείς υποδομές μπορούν να χαρακτηριστούν όσες δεν έχουν ολοκληρωθεί ή όσες έχουν κατασκευαστεί και ολοκληρωθεί πριν πολλά χρόνια, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνονται στις σημερι-

νές ανάγκες, δηλαδή για οι ανεπαρκείς. Ένα παράδειγμα βρίσκεται στο αποχετευτικό που κατασκευάζεται στη Λάρνακα για τα όμβρια ύδατα. Μέχρι να ολοκληρωθούν οι εργασίες και να τοποθετηθούν αντιστάσεις δεν θα μπορεί να λειτουργήσει σωστά».

Δεύτερος λόγος, ανέφερε ότι είναι η ελλιπής συντήρηση και καθαρισμός, με αποτέλεσμα να μην διοχετεύονται τα νερά. «Για παράδειγμα στην οδό Ηρώων στη Λευκωσία και παράλληλα στον ποταμό Πεδιαίο, μετά από κάθε έντονη βροχόπτωση φαίνεται ότι τα νερά δεν διοχετεύονται. Μαζεύονται φύλλα, οι οχάρες είναι καλυμμένες, με αποτέλεσμα ένα σημείο του δρόμου να είναι αδιάβατο. Χρειάζεται τακτική συντήρηση και καθαρισμός των συστημάτων και των φρεσίων αποχέυσης των δρόμων».

Ένας ακόμη λόγος, συνέχισε ο κ. Αχινιώτης, είναι η επέμβαση στις κοίτες των ποταμών ή χειμάρρων. «Επέμβαση μπορεί να θεωρηθεί μια επίχωση στις όχθες του ποταμού με αποτέλεσμα να στενέψει. Επέμβαση μπορεί να θεωρηθεί και ο μη καθαρισμός του ποταμού από τη βλάστηση ή ακόμη και ρίζη αντικειμένων στον ποταμό, τα οποία μάλιστα πιθανόν να παρασύρονται και πάνω στη βλάστηση, φράζοντας έτσι τη ροή του ποταμού. Δημιουργείται δηλαδή ένα τοπικό φράγμα που προκαλεί υπερχειλίση». Άλλος λόγος για τις πλημμύρες στις αστικές περιοχές, πρόσθεσε, είναι η πυκνή δόμηση, η πυκνή ασφαλτοστρώση και πλακόστρωση των επιφανειών που απαγορεύουν τη συγκράτηση του νερού. «Αν οι πόλεις ανέμεναν περισσότερο μέσω των χώρων πρασίνου και ανοιχτών χώρων, θα συγκρατούνταν εκεί κάποιες ποσότητες όμβριων υδάτων και έτσι θα επιβαρύνονταν λιγότερο τα αποχετευτικά συστήματα».

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΩΝ

Τις τελευταίες δεκαετίες η συχνότητά καθώς και η ένταση των πλημμυρών τείνουν να αυξάνονται λόγω της κλιματικής αλλαγής, αναφέρει η Πολιτική Άμυνα στο σχέδιο διαχείρισης του κινδύνου πλημμύρας. Στην Κύπρο υπάρχει το φαινόμενο των ταχυπλημμυρών, των πλημμυρών δηλαδή που προκαλούνται ακριβώς από έντονη βροχόπτωση. Έτσι, είναι σημαντικό να λαμβάνουμε παθητικά μέτρα προστασίας, για να μειώνουμε τις αρνητικές επιπτώσεις. Η αξιολόγηση και αντιμετώπιση ενός κινδύνου, όπως ο κίνδυνος πλημμυρών, προϋποθέτει μεν την έγκαιρη οργάνωση της πολιτείας, αλλά και την κινητοποίηση των ιδίων των πολιτών. Οι πολίτες μπορούν να γίνουν συμμετοχοί στη διαχείριση του κινδύνου και να λάβουν μέτρα προστασίας των ιδίων και της περιουσίας τους.

Λύσεις των αντλιοστασίων και των φραγμάτων

Θα πρέπει να ολοκληρωθούν επείγοντως τα δίκτυα των αποχετεύσεων

Πάντως, ο κ. Αχινιώτης τόνισε ότι υπάρχουν τεχνικές λύσεις αντιμετώπισης των πλημμυρών. «Θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα δίκτυα αποχετεύσεων. Εκεί που υπάρχουν κατασκευασμένα δίκτυα, αλλά συνεχίζουν να λιμνάζουν, πρέπει να εξεταστούν οι αιτίες. Για παράδειγμα στο κέντρο και στον μόλο της Λεμεσού πρέπει να αναλυθούν οι αιτίες που κάνει το δίκτυο να μη λειτουργεί σωστά και να βρεθούν λύσεις. Ενδεχομένως το δίκτυο της περιοχής να χρειάζεται ενίσχυση αντλιοστασίου για να διοχετεύει τα νερά απευθείας στη θάλασσα. Εκεί δεν αρκεί η ελεύθερη κίνηση του νερού. Σε άλλες περιπτώσεις πρέπει να ανακατασκευαστεί το δίκτυο. Βεβαίως τέτοια έργα σημαίνουν οχληρία και δαπάνη κονδυλίων». Για τις περιπτώσεις πλημμύρας ποταμού που διέρχεται μέσα από αστική περιοχή, είπε ότι υπάρχει ανάγκη υδρολογικής μελέτης. «Είναι πιο σοβαρή περίπτωση και συνήθως η λύση βρίσκεται στην ανάσχεση του ποταμού έξω και πριν εισέλθει στην αστική περιοχή. Δηλαδή να συγκρατηθούν οι ροές του ποταμού με την κατασκευή ενός φράγματος ή μιας υδατοδεξαμενής». Επιπλέον, σημαντικός είναι ο καθαρισμός στις κοίτες των ποταμών για να κινείται το νερό. «Η αποκατάσταση μπορεί να γίνει με τη διάνοιξη των μπαγιάμενων ποταμών και την απομάκρυνση των όποιων εμποδίων, ή άλλοτε με την αποκοπή δέντρων που πιθανόν θα συγκρατήσουν αντικείμενα».

»Συνέχεια στη σελίδα 18

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Κυρ, 03 Νοέμβριος 2019, p.17

Αποδελτίωση:03/11/2019

«Το κράτος αδυνατεί να πληρώσει»

Μεγάλη γραφειοκρατία, καθυστερήσεις, μη συνοχή στα έργα

>> Συνέχεια από τη σελίδα 17

Η έλλειψη πόρων του κράτους για πόλεις που ολοένα εξαπλώνονται, η εξαντλητική γραφειοκρατία, η μη συνοχή των έργων, οι φραγμένες σχάρες, οι έντονες βροχοπτώσεις και η κατοχή της πρωτεύουσας, είναι οι λόγοι πλημμύρων που ανέφερε στον «Φ» ο δήμαρχος Λευκωσίας, Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης. «Θεωρώ ότι το κυριότερο πρόβλημα είναι η έλλειψη πόρων. Λόγω της άναρχης και οριζόντιας εξάπλωσης των πόλεων, το κράτος αδυνατεί οικονομικά να συντηρήσει το υφιστάμενο δίκτυο υποδομών στις πόλεις συμπεριλαμβανομένου και του δικτύου απορροής ομβρίων υδάτων», είπε και πρόσθεσε ότι η αποκέντρωση έχει αρκετά «κρυμμένα έξοδα». Ενδεικτικά, ανέφερε ότι 1χλμ δρόμου με υποδομές (πεζοδρόμια, αποχετεύσεις, ΑΗΚ, τηλεπικοινωνίες) στοιχίζει από €800.000 έως €1 εκατ., χωρίς το κόστος συντήρησης. «Όσο περισσότερο επεκτείνουμε την πόλη τόσο περισσότερα χρήματα χρειάζομαστε για επέκταση των δικτύων και τη συντήρησή τους».

Εντός των τειχών πέραν των πεπαλαιωμένων υποδομών, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα είναι η δυσκολία εργασίας στην πράσινη γραμμή

Επιπλέον ανέφερε ότι οι εξαντλητικές διαδικασίες του δημοσίου δημιουργούν πρόσθετες καθυστερήσεις στις αναβαθμίσεις κεντρικών αγωγών που αποδεδειγμένα έχουν ξεπεράσει τα όρια τους. «Αυτό για παράδειγμα έχει συμβεί με την αναβάθμιση του κεντρικού αγωγού Λευκωσίας και την ολοκλήρωση των έργων στη Λεωφόρο Αμμοχώστου, με αποτέλεσμα τα προβλήματα στη Λεωφόρο Λάρνακας, Ιλαρίωνος, Σαλαμίνας και στην περιοχή ΣΟΠΑΖ». Παράλληλα πρόσθεσε ότι ενώ σε ορισμένες περιοχές γίνονται έργα αναβάθμισης οχετών, αν δεν γίνουν και σε ενδιάμεσες περιοχές και δεν ενώνονται μεταξύ τους, τότε και πάλι πλημμυρίζουν. «Στις περιπτώσεις εντονότερων καιρικών φαινομένων τα προβλήματα πολλαπλασιάζονται», ενώ κάποτε, συνεχίζει, οι μεγάλες ποσότητες νερού παρασύρουν αντικείμενα και φύλλα και φράζουν τις σχάρες ομβρίων υδάτων. Όσον αφορά την εντός των τειχών πόλη, «πέραν των πεπαλαιωμένων υποδομών, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε είναι η δυσκολία να εργαστούμε στην πράσινη γραμμή», η οποία, σημειώνει, στο παρελθόν ήταν η κοίτη του ποταμού. «Αναγκάζομαστε να βρίσκουμε

εναλλακτικές λύσεις που ίσως να μην είναι οι ιδανικότερες», σημειώνει ο δήμαρχος.

Αναφορικά με τις υποδομές, ο κ. Γιωρκάτζης σημειώνει ότι κατά την περίοδο 2010 - 2018 υλοποίησαν σε γειτονίες της πόλης αντιπλημμυρικά έργα πέραν των €25 εκατ. Μάλιστα, σημειώνει ότι τα έργα υλοποιήθηκαν σε 143 συνολικά δρόμους. «Το 2013 σε συνεργασία με τα Δημόσια Έργα προχωρήσαμε στην ανακατασκευή του οχετού (ποταμού Κατέβα) στη Λεωφόρο Αμμοχώστου. Ένα ιδιαίτερα προβληματικό σημείο. Το έργο αποτελούσε μέρος του συνολικού σχεδιασμού της ανακατασκευής της Λεωφόρου Αμμοχώστου και είχε τότε ληφθεί απόφαση ότι θα εκτελεστεί ως πολεοδομικό έργο αλλά η εκτέλεσή του παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις του Δήμου καθυστερεί αδικαιολόγητα. Μετά τις τελευταίες βροχοπτώσεις το αρμόδιο υπουργείο ανακοίνωσε ότι το έργο θα ξεκινήσει το 2021, αλλά όπως αντιλαμβάνεστε είναι ήδη αργά».

Όπως σημειώνει ο δήμαρχος Λευκωσίας, το πρόγραμμα κατασκευής πεζοδρομίων και δρόμων με αντιπλημμυρικές υποδομές συνεχίζεται. «Ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες σε περιοχές στο Κάϊμακλί (17 δρόμοι), την Παλουριώτισσα (7 δρόμοι) και τον Άγιο Ανδρέα (10 δρόμοι), ενώ μέχρι το 2021 προγραμματίζονται ανάλογα έργα σε ακόμη 68 δρόμους και

σε άλλες εννορίες της πόλης». Παράλληλα είπε ότι συνεχίζουν τα έργα αναβάθμισης και εξωραϊσμού δρόμων στην εντός των τειχών πόλη (Τρικούπη, Αισχύλου, Λεύκωνος), τα οποία συμπεριλαμβάνουν αναβάθμιση του συστήματος συλλογής ομβρίων υδάτων.

Καταστημάτων σταμάτησαν τα έργα

«Στα όμεια σχέδια του Δήμου Λευκωσίας βρίσκεται η αναβάθμιση του δικτύου αγωγών ομβρίων υδάτων στους πεζοδρόμους Λήδρας και Ονασαγόρου. Από καιρό έχουν ετοιμαστεί μελέτες και σχέδια, τα οποία προχώρησαν στο στάδιο της προκήρυξης και κατακύρωσης του έργου». Ωστόσο, όπως εξηγεί ακυρώθηκε μετά από σοβαρές ενστάσεις καταστηματαρχών, οι οποίοι εξέφραζαν ανησυχίες για επηρεασμό των επιχειρήσεων. «Ο δήμος κλήθηκε να πληρώσει και αποζημιώσεις στον εργολάβο του έργου, ο οποίος ήταν έτοιμος να αρχίσει την υλοποίησή του. Πιστεύω ότι θα πρέπει να επαναξιολογηθεί η απόφαση αυτή των επηρεαζόμενων καταστηματαρχών και ταυτόχρονα ο δήμος να διερευνήσει όλες τις πιθανότητες ομίσκυνσης του χρόνου κατασκευαστικών εργασιών (θα ζητήσουμε τη βοήθεια του Γενικού Λογιστηρίου να εγκρίνει δημόσια έγγραφα προσφορών που να προνοούν δυο ή ακόμη και τρεις βάρδιες)».

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Κυρ, 03 Νοέμβριος 2019, p.18

Αποδελτίωση:03/11/2019

Πέραν των €80 εκατ. έργα στη Λεμεσό

Σε πλήρη εξέλιξη σχέδια που πάγωσαν με την κρίση του 2013 - Σε τέσσερις φάσεις η ολοκλήρωσή τους

Οι πλημμύρες αποτελούν ένα επίκαιρο ζήτημα τόσο για τη Λεμεσό όσο και άλλες πόλεις της Κύπρου, σημείωσε ο δήμαρχος Λεμεσού Νίκος Νικολαΐδης, εξηγώντας ότι έχουν γίνει και βρίσκονται σε εξέλιξη πολλά έργα για τη διαχείριση των όμβριων υδάτων. Όπως εξηγεί, αυτά ξεκίνησαν το 1992 και δαπανήθηκαν πέραν των €50 εκατ., ενώ συμπεριλήφθηκαν και επιπρόσθετα αντιπλημμυρικά έργα συνολικού κόστους €30 εκατ. Ωστόσο, αναφέρει ο κ. Νικολαΐδης, κατόπιν αποφάσεων του Ευρογρουπ τον Μάρτιο του 2013 και της οικονομικής κρίσης τα πλείστα κυβερνητικά έργα και χορηγίες σταμάτησαν. «Δυστυχώς αναγκαστήκαμε να αναβάλουμε ή/και να ακυρώσουμε ορισμένα έργα με αποτέλεσμα η ολοκλήρωση του αποχετευτικού συστήματος ομβρίων να καθυστερήσει». Τελικά, όπως εξηγεί, το Υπουργικό Συμβούλιο τον Φεβρουάριο του 2017 «ενέκρινε την εκτέλεση νέων αντιπλημμυρικών έργων συνολικού κόστους €28,5 εκατ., στις περιοχές που σήμερα αντιμετωπίζουν σοβαρότατα προβλήματα και ζημιές από τις συχνές πλημμύρες, με κυβερνητική συνεισφορά ύψους €16,5 εκατ. Στα νέα έργα περιλαμβάνονται και τα 17 εκείνα που λόγω της οικονομικής κρίσης αναβλήθηκαν το 2013».

Όπως ανέφερε, τα έργα θα εκτελεστούν σε τέσσερις φάσεις: Α) Στα έργα προτεραιότητας. Πρόκειται για τα δίκτυα ομβρίων υδάτων βόρεια της Λεωφόρου Σπύρου Κυπριανού, τα οποία θα καλύπτουν ολόκληρη την περιοχή Εκάλης και τις περιοχές Τσιρείου, Γερμασόγειας, Αγίου Αθανασίου και Κάτω Πολεμιδιών. Ο διαγωνισμός για την κατασκευή τους προγραμματίζεται να προκηρυχθεί στο τέλος του 2019 και οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να διαρκέσουν 24 μήνες. Το συνολικό κόστος εκτιμάται στα €17,5 εκατ.

Β) Στα αντιπλημμυρικά έργα των οδών Αγίας Φυλάξεως, Γλάδωνος, Ναυαρίνου και Θεσσαλονίκης. Όπως είπε, μετά τις έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες που σημειώθηκαν τον περασμένο Φεβρουάριο στο κέντρο της πόλης από την περιοχή του Κάστρου μέχρι και την οδό Ανεξαρτησίας, καταβλήθηκαν προσπάθειες για έγκριση πρόσθετων αντιπλημμυρικών έργων επί της οδού Αγίας Φυλάξεως και Θεσσαλονίκης, περιλαμβανομένης και των οδών Ναυαρίνου και Γλάδωνος. Για τον σκοπό αυτό υποβλήθηκε πρόταση στο υπουργείο Εσωτερικών για έργα αξίας γύρω στα €6,5 εκατ. Η σχετική απόφαση - έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο αναμένεται. Η προκήρυξη των προσφορών για την προετοιμασία των μελετών αναμένεται μέχρι τις αρχές του 2020.

Γ) Κατασκευή λιμνών κατακράτησης. Οι δύο λιμένες κατακράτησης ομβρίων θα κατασκευαστούν με ξεχωριστά συμβόλαια, αφού εξασφαλιστεί η αναγκαία γη. «Η κατασκευή της λίμνης Αγίου Αθανασίου έχει εξασφαλιστεί με ανταλλαγή γης, ενώ έχουν αρχίσει οι διαδικασίες απαλλοτριώσεως από ιδιώτη. Για την κατασκευή λίμνης/δεξαμενής κατακράτησης στην Αγία Φύλα έχει εξασφαλιστεί η συναινέση της Σχολικής Εφορείας Λεμεσού για τη δημιουργία υπόγειας δεξαμενής κάτω από τα γήπεδα του ΚΑ' Δημοτικού σχολείου. Η ολοποίηση των δύο λιμνών εκτιμάται ότι θα γίνει μεταξύ του 2021 και του 2023».

Δ) Κατασκευή ορθογώνιου οχετού όμβριων υδάτων στη Λεωφόρου Ευαγόρα Λανίτη. «Το έργο είναι πολεοδομικό και θα εκτελεστεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων και θα ενσωματωθεί στο οδικό πολεοδομικό έργο της Λεωφόρου Ευαγόρα Λανίτη. Αναμένεται ότι η προσφορά για κατασκευή, θα προκηρυχθεί τέλος του 2020 με αρχές του 2021».

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Κυρ, 03 Νοέμβριος 2019, π.18

Αποδεκτικότητα: 03/11/2019

